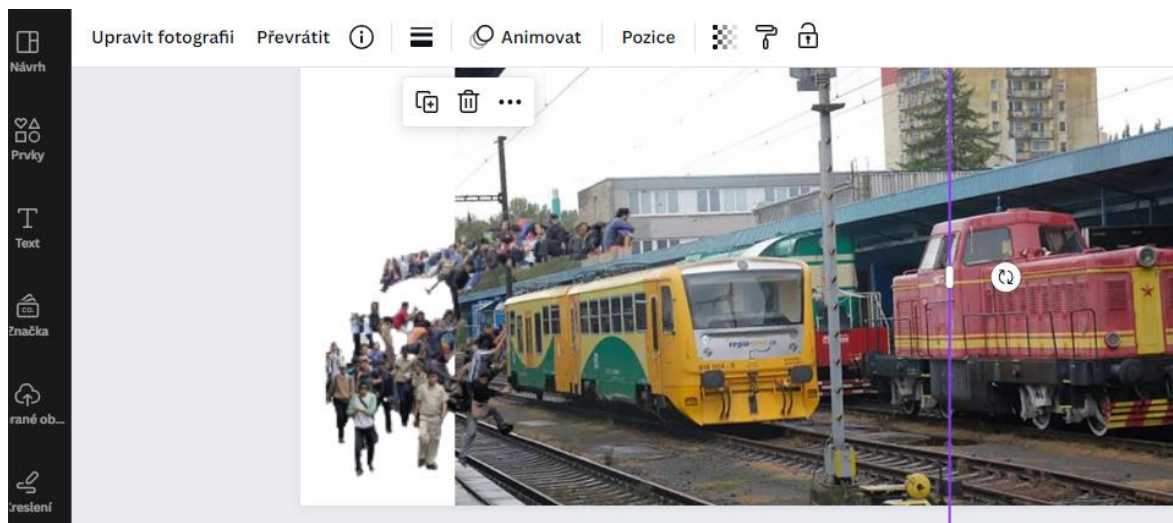

FakeCZech: Dezinformátorem pomocí Canvy

Tvora obrazového hoaxu nástrojem Canva

Lekce prohlubuje digitální a mediální gramotnost žáků a rozvíjí jejich kritické myšlení. Online nástroj pro grafický design Canva využijí k napodobení reálné dezinformace, která manipuluje uživateli sociálních sítí. Metoda „dezinformační dezinfekce“, založená na autentickém prožitku zneužívání moderních digitálních nástrojů k manipulaci s veřejným míněním, posiluje imunitu žáků vůči působení podobných manipulací.

Základní údaje:

Autor: Mgr. Martin Volný

Stupeň vzdělávání: SŠ

Věková skupina: od 15 let

Časová dotace:

- výuka: 45 minut (pracovní list 1 nebo 3) / 90 minut (pracovní listy 1 a 2 nebo 1 a 3)
- příprava: 45 minut (jeden pracovní list) / 90 minut (dva pracovní listy)

Přínos využití digitálních technologií:

S pomocí digitálního nástroje pro grafický design Canva žáci rozkryjí postupy tvůrců manipulativních obrazových hoaxů a posílí svou odolnost vůči dezinformacím.

Vzdělávací cíle

Žák/žákyně:

- kriticky přistupuje k mediálním obsahům, k ověření jejich věrohodnosti efektivně kombinuje vlastní kritické myšlení založené na metodě textové a mediální analýzy s digitálními nástroji;
- kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje mediální a elektronickou komunikaci, zvažuje příležitosti a rizika a tato rizika se snaží proaktivně minimalizovat, např. účinnou reakcí na manipulativní obsahy či šířením osvěty;
- rozpozná, kdy je třeba vlastní digitální kompetence v oblasti grafického designu aktualizovat, a je schopen/schopna podpořit v rozvoji digitálních kompetencí i ostatní;
- při interakcích v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky, respektuje kulturní rozmanitost.

Očekávané výstupy

Žák/žákyně:

- při kritické práci s mediálními obsahy (obrazovými, zvukovými i textovými) využívá širokého spektra analytických nástrojů k ověření pravdivostní hodnoty sdělení, odhalení případných manipulativních technik, k rozkrytí účelu, za jakým byla manipulace vytvořena, a k identifikaci narativu, který podporuje;
- volí ke své práci nejvhodnější digitální nástroje;
- si osvojí práci s moderním nástrojem pro grafický design Canva;
- při stanovení efektivního postupu, vedoucího k vytvoření imitace reálného obrazového hoaxu, využívá analyticko-syntetickou metodu, kterou aplikuje na možnosti konkrétních digitálních nástrojů pro grafický design.

Popis vzdělávací aktivity

Materiál je součástí kolekce [mediální výchova](#). Přímo **navazuje na aktivitu FactCzech: Fotky nelžou?**, která se zabývá ověřováním obrazových hoaxů, s nimiž tato lekce dále pracuje.

Lekce **využívá metodu „dezinformační dezinfekce“**, vycházející z inokulační teorie. Podrobnosti o ní i o samotných dezinformacích, jejich identifikaci i dopadech na společnost, najdete v lekci [Bad News Game: V kůži dezinformátora](#).

Lekce **FakeCzech: Dezinformátorem pomocí Canvy** nabízí **metodický list pro učitele** s konkrétním návodem na vytváření obrazových hoaxů v online nástroji pro grafický design Canva Edu, **žakovské pracovní listy** a **odkazy** na rozšiřující informace k ověřování informací na sociálních sítích a dalších internetových mediálních platformách.

Lekce pracuje se **dvěma různými typy obrazových hoaxů**, které zasáhly české uživatele sociálních sítí (třetí se v českém prostředí příliš neuchytil). Každý z nich vytváříme odlišným způsobem: **v prvním případě** (pracovní list 1) používáme nástroj „zázračná guma“, **ve druhém** (pracovní list 2 a 3) „odstraňovač pozadí“. Osvojení těchto základních postupů umožní žákům vytvářet v Canvě i vlastní koláže. První technika je jednodušší a zabere žákům cca 20 minut, druhá je složitější a vyžádá si cca 30 minut. **Práce s oběma typy hoaxů je plánována na 90 minut.**

V případě potřeby **lze časovou dotaci lekce upravit na 45 minut**. V tom případě doporučuji spíše pracovní list 1, příp. 3. Rychlejší práce s tímto obrazovým hoaxem nám umožní projít všechny pracovní činnosti: fact-checking pomocí nástrojů pro reverzní vyhledání fotek, samotnou tvorbu obrazového hoaxu pomocí Canvy i reflexi, které je – s ohledem na porušení zásad netikety a zásah do osobnostních, autorských a dalších práv – nezbytné věnovat dostatečný prostor.

Před jejím použitím ve výuce je potřeba žákům zajistit:

- registraci do nástroje Canva Edu,
- dostatečně kvalitní připojení k internetu,
- dostatečný počet smartphonů či lépe tabletů (vzhledem k práci s grafikou), minimum je jeden do dvojice.

Metodická poznámka

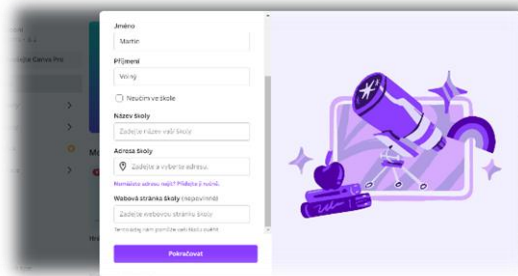
S touto výukovou aktivitou je spojeno hned několik úskalí:

- pracovat sice lze i v základní verzi Canvy, narazíte však na některé obtíže, např. při úpravě prémiových prvků, které využíváme v pracovním listu 1. Problém můžeme obejít např. použitím nástroje „výstřižky“, prémiový prvek (v tomto případě svastika) si vyřízneme a uložíme jako obrázek;
- žáci by měli mít přístup k PC, notebooku či tabletu, smartphone na práci s grafikou stačit nemusí;
- žáci mohou mít různou úroveň dovedností při práci s editačním programem, preferujeme samostatnou práci žáků, ale nemůžeme vyloučit, že někteří budou potřebovat naši pomoc, proto v materiálu najdete i podrobný návrh postupu;
- protože aktivitou vybízíme žáky k porušování pravidel netikety i některých práv, je nezbytná dostatečná reflexe.

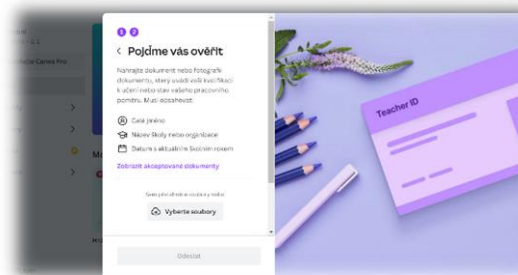
Postup při registraci nástroje Canva Edu

1. S dostatečným předstihem **se registrujete** v on-line aplikaci [Canva Pro for Education](#) jako učitel.

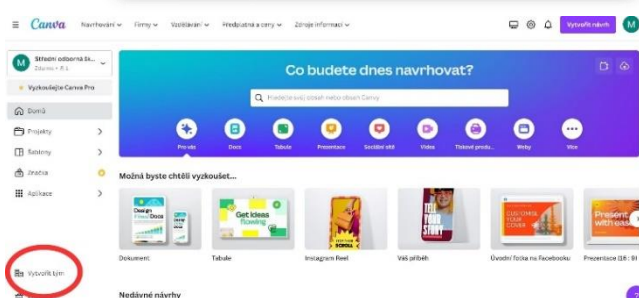

2. **K ověření** bude zapotřebí:

- kontaktní údaj o škole, ve které pracujete, konkrétně: název, adresa, webové stránky (nepovinně);
- scan dokumentu, který potvrdí vaši kvalifikaci učitele a váš pracovní poměr.

3. Se svými žáky můžete v rámci své registrace **vytvořit tým**. Příslušný odkaz naleznete v menu vlevo dole. **Žáky registrujete** prostřednictvím jejich e-mailu. Vaše administrátorská práva vám umožní členy týmu kdykoli změnit (např. tým po aktivitě „rozpustit“, aby pod vaší registrací nemohl vytvářet produkty, které by mohly být např. v rozporu s etiketou, dobrými mravy apod.).

Aktivita 1: Vyhledávání původních fotografií k obrazovým hoaxům

Aktivita navazuje na lekci FactCzech: Fotky nelžou? a prověřuje ovládnutí nástroje pro reverzní vyhledávání fotek. V tomto případě však žáci vyhledávají původní fotky proto, aby jejich úpravou mohli vytvořit výslednou koláž obrazového hoaxu. Odkaz na něj najdou ve svých pracovních listech.

1. **Žáky rozdělíme do skupin** tak, aby skupina měla **maximálně tři členy** (na zadání však mohou pracovat i jednotlivě), a rozdáme jim **pracovní list pro žáky**.
2. Pracovní list obsahuje dva, respektive tři obrazové **hoaxy s těmito dezinformačními narativy**:
 - [HOAX 1](#): Na Ukrajině se nejedná ani o ruskou agresi, ani o válku, ale o speciální operaci ruských sil s cílem Ukrajince denacifikovat.
 - [HOAX 2](#): Česká republika je obětí migrační politiky „Bruselu“.

Poznámka: Protože je tvorba této koláže náročná, můžeme ji příp. nahradit jednodušším hoaxem, který lze vytvořit obdobným postupem. [HOAX 3](#) cílí na mladou klimatickou aktivistku Gretu Thunberg a zesměšňuje její podporu protestujícím indickým farmářům.

3. **Výběr úkolu** můžeme nechat na samotných žácích nebo jim zadání určit (s ohledem na probírané téma, aktuální atmosféru ve třídě apod.). Zohledňujeme i úroveň jejich digitální gramotnosti, obrazový HOAX 1 je méně náročný než obrazový HOAX 2.

Poznámka: Z vlastní zkušenosti doporučuji zařadit pracovní list s ruským narativem o válce na Ukrajině, pokud máme ve třídě ukrajinské žáky. České prostředí je náchylné k negativním postojům vůči Ukrajině, ať už v souvislosti s podporou ukrajinské armády (výcvik, vybavení), nebo s pomocí státu ukrajinským uprchlíkům, příp. k postojům, které relativizují výhradní odpovědnost Ruské federace za rozpoutání války. Čeští žáci si rozklíčováním jedné z ruských dezinformačních kampaní mohou uvědomit, jak ruská propaganda manipuluje s českými občany a staví je proti zranitelné skupině ukrajinských uprchlíků.

4. V pracovním listu najdou žáci odkaz na obrazový HOAX, který se reálně objevil na sociální síti. Jejich úkolem je **vyhledat původní nepozměněnou fotografii**. K ověřování jim nabídneme aplikaci pro reverzní vyhledávání fotek, např. **Google Lens**, která je nejběžněji používána, **Bing**, která vyhledává obdobně jako Google Lens, ale může být pro žáka přehlednější, či **TinEye**, která přehledně vyhledá všechna sdílení obdobné fotografie, uvede zdroj a umožní obě fotky navzájem porovnat.

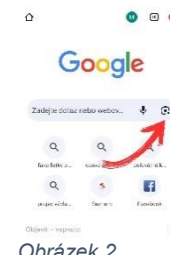
5. K vyhledání původní předlohy pro obrazový HOAX mohou žáci volit hned z několika možných postupů:

- jednoduše **využít fotoaparát vlastního mobilního telefonu**; stačí si **stáhnout aplikaci Google Lens**, která je k dispozici zdarma; jak pracovat s Google Lens s pomocí vlastního telefonu, ukazuje **obrázek 1**;

Obrázek 1

- **vyhledat aplikaci integrovanou přímo do internetového prohlížeče bez nutnosti aplikaci stahovat** do svého mobilního telefonu; fotku pak aplikace vyhledá po stisknutí příslušné ikony umístěné vedle okna prohlížeče; takto funguje **Google Lens** prostřednictvím prohlížeče Google Chrome i **Bing** prostřednictvím prohlížeče Microsoft Edge. Jak postupovat, přibližuje **obrázek 2**;

Obrázek 2

- fotomontáž lze **vyfotit a uložit do paměti mobilního telefonu**; v prohlížeči Google Chrome vyhledat aplikaci pro reverzní vyhledávání **TinEye** a přes tlačítko „Upload“ **načíst uloženou fotku přímo do reverzního vyhledavače**; tento způsob přibližuje **obrázek 3**;

Obrázek 3

- pokud není obrázek v dostatečné kvalitě nebo pracujeme s notebookem, můžeme do každé z aplikací reverzního vyhledávání **zadat**

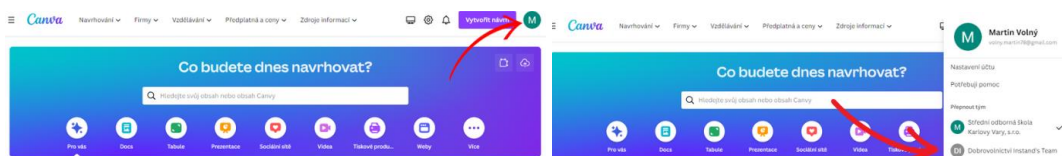

URL obrázku, který chceme vyhledat; aby si žáci vyzkoušeli i tuto variantu, mají ve svých pracovních listech uvedený k obrazovému hoaxu i zdroj či QR kód.

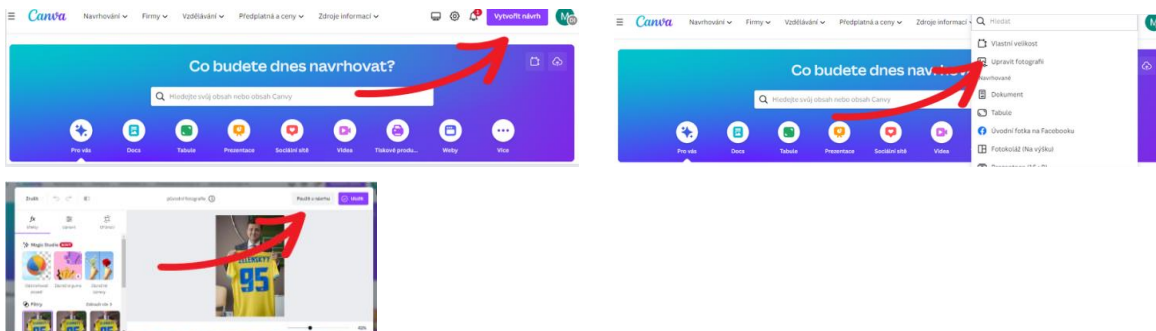
6. **Žáci si originální fotku**, dohledanou s využitím reverzního vyhledávání, **uloží** buď do cloudového úložiště, např. Disk Google, nebo přímo do svého zařízení. Fotka by měla mít dostatečnou kvalitu. Žákům poslouží jako základ, ze kterého vyjdou při tvorbě obrazového hoaxu.

Aktivita 2: Tvorba obrazového hoaxu Obrázek 1

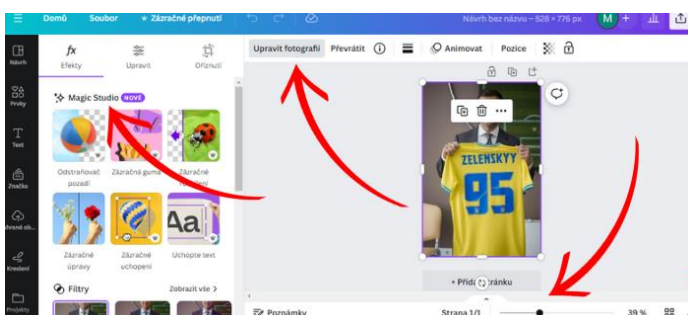
1. V on-line vizuálním nástroji Canva si z nabídky (obr. 1) vpravo nahoře **vybereme správný účet** (obr. 2).

2. Z nabídky „**vytvořit návrh**“ (obr. 1) zvolíme „upravit fotografii“ (obr. 2). Po jejím načtení z úložiště stiskneme příkaz „použít v návrhu“ (obr. 3).

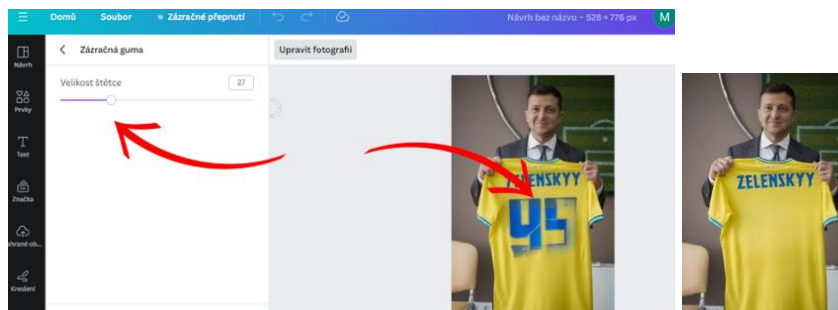
3. Abychom mohli s fotkou pracovat, je vhodné si ji zvětšit (dolní lišta). Fotku označíme (kurzor umístíme na fotku a stiskneme levé tlačítko myši či levou dolní část touchpadu). Na liště nad fotkou se nám zobrazí nabídková ikona „upravit fotografii“, po jejím stisknutí se nám rozbolí nabídka nástrojů „**Magic Studio**“.

4. Před vytvořením koláže je zapotřebí si upravit původní fotku. Navrhuji tento postup:

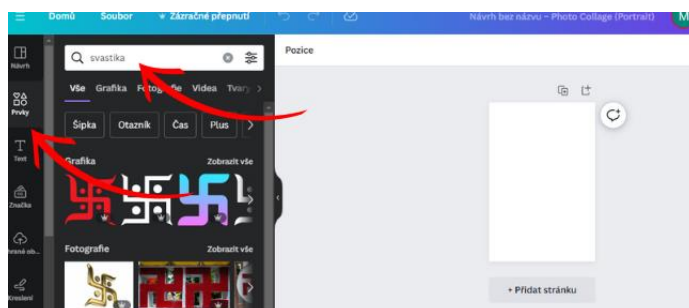

- a. **Nástrojem „záračná guma“ odstraníte číslici na dresu.** Nejdříve zvolte šířku „štětce“ (vlevo nahoře) a následně jím obtáhněte vnější okraj a postupujte do středu obrázku. Díky nástroji AI se „vygumované“ místo přizpůsobuje okolí. Pokud nejste s výsledkem spokojeni, úkon zopakujte.

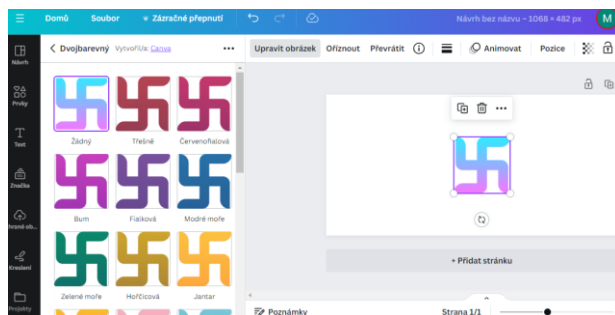

- b. Nyní **se zaměříme na tvorbu svastiky**. Vytvoříme si nový projekt, tentokrát však vybereme z nabídky fotokoláží. Upozorníme žáky, že s ohledem na protiprávnost propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka nebudou zdrojový obraz hledat na internetu, ale využijí prvky již předpřipravené Canvou. Nabídku „**Prvky**“ najdeme vlevo. Do vyhledávacího okna zadáme výraz „svastika“.

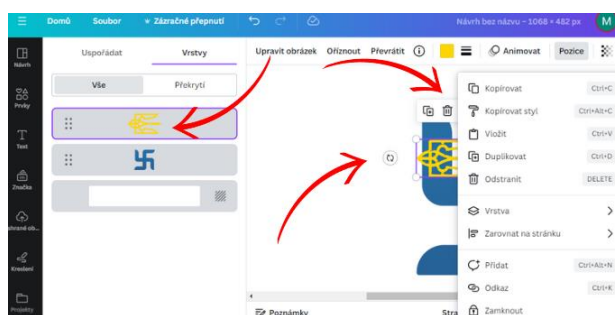
Poznámka: Slovo „svastika“ odkazuje k významově neutrálnímu tantrickému symbolu pro mužský a ženský princip. Konkrétně se nám jedná o svastiku pravotočivou, symbolizující mužský princip.

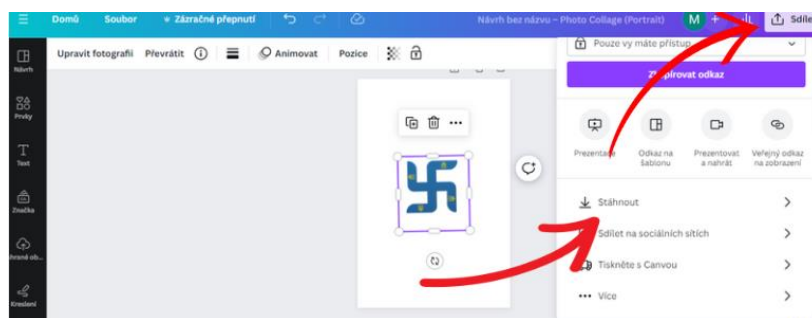
- c. Abychom dosáhli co nejpresnější kopie hákového kříže, údajně zobrazeného na dresu ukrajinského prezidenta, zvolíme prvek nejvhodnějšího tvaru (kvůli tvaru kříže volíme z nabídky „**Grafika**“, nikoli „Fotografie“). Zvolený prvek můžeme přebarvit nebo dotvořit.
- d. Při úpravě postupujeme stejně jako předtím v případě „gumování“ čísla. Nejdříve označíme grafiku levým tlačítkem myši, následně zvolíme „upravit obrázek“ v horní liště vlevo a v rozbaleném okně scrollujeme až k nabídce barev.

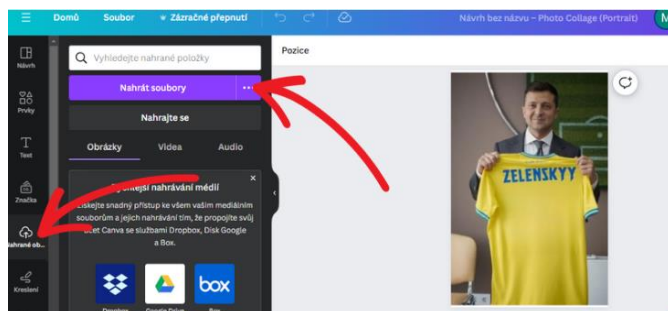
- e. Na každé z ramen **umístíme symbol ukrajinského státního znaku**: žlutý trojzubec. Nalezneme jej opět v nabídce „**Prvky**“. Vybereme ten nejvhodnější, upravíme jeho umístění a velikost tak, aby se co nejvíce podobal reálnému obrazovému hoaxu. Lze měnit velikost obrázku, otáčet s ním a volit vrstvu (v tomto v případě popředí).

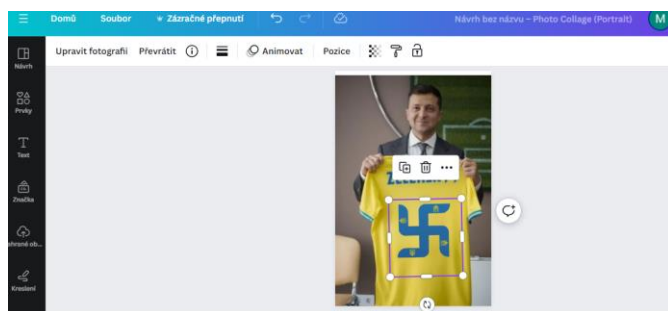
5. Abychom mohli složit oba projekty ve výslednou koláž, musíme si nejdříve stáhnout upravenou svastiku. Využijeme k tomu tlačítka „**Sdílet**“ v pravé části horního menu. Po rozbalení nabídky scrollujeme až k příkazu „**Stáhnout**“. Rozbalí se nám nabídka s řadou položek. „**Typ souboru**“ nám umožní uložit projekt ve formátu JPG, který plně postačuje. Pokud ale neplánujeme velkoformátový tisk našeho projektu, zůstaneme u předvybraného PNG. Pak už stačí odkliknout „**Stáhnout**“.

6. Nyní se **vrátíme k původnímu projektu prezidentského dresu bez čísla**. Ve sloupcovém menu umístěném úplně vlevo stiskneme tlačítko „**Nahrané obrázky**“. Rozbalí se nám nabídkové okno. Vybereme si „**Nahrát soubory**“ a z našeho úložiště **importujeme upravený obrázek svastiky**.

7. **Svastiku umístíme na dres**, upravíme ji tak, aby svou velikostí a umístěním odpovídala „originálnímu“ hoaxu.

Aktivita 3: Tvorba obrazového hoaxu Obrázek 2

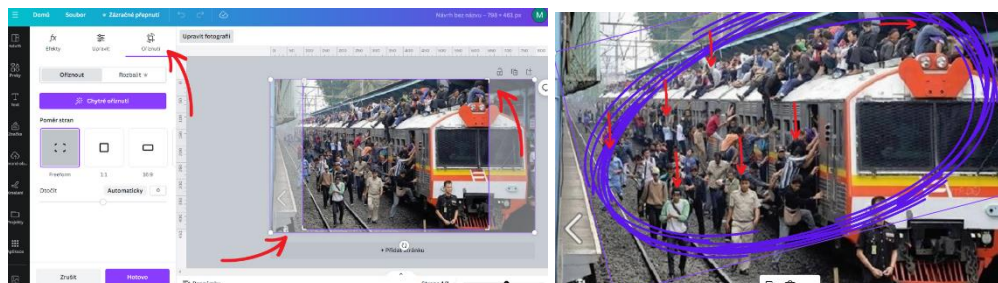
1. **Nejdříve se pustíme do úpravy fotky indonéského vlaku.** Najdeme ji např. na stránce vzdělávacího projektu Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci [E-Bezpečí](#).
2. V on-line vizuálním nástroji Canva si z nabídky vpravo nahoře vybereme správný účet.
3. Z nabídky „vytvořit návrh“ zvolíme „upravit fotografii“. Po jejím načtení z úložiště stiskneme příkaz „použít v návrhu“.

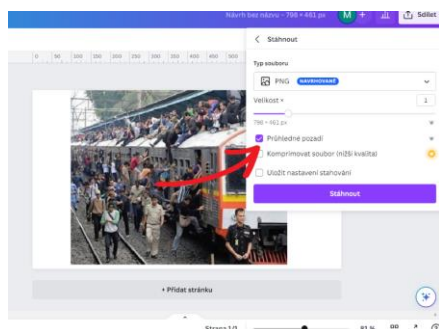
4. Abychom mohli s fotkou pracovat, je vhodné si ji zvětšit (dolní lišta). Fotku označíme (kurzor umístíme na fotku a stiskneme levé tlačítko myši či levou dolní část touchpadu). Na liště nad fotkou se nám zobrazí nabídková ikona „**upravit fotografii**“, po jejím stisknutí se nám rozbalí nabídka nástrojů „**Magic Studio**“.
5. **Před vytvořením koláže je zapotřebí si upravit původní fotku. Navrhují tento postup:**

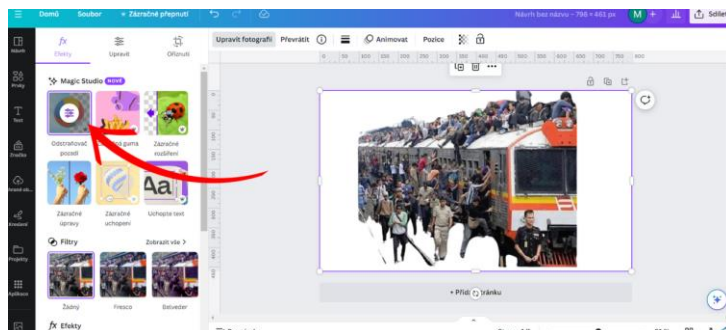
- a. Abychom si ušetřili práci, budeme pracovat jen s tou částí fotografie, která obsahuje stejnou množinu cestujících, kterou najdeme na střeše českého motoráku. Použijeme k tomu nástroj „oříznutí“ (obr. 1). „Chytíme“ okraje fotografie a zmenšíme ji na žádoucí výřez (obr. 1). Je **třeba si pohlídat „hraniční“ postavy**, abychom napodobili výsledný obrazový HOAX co nejvěrněji (obr. 2).

- b. **Oříznutou fotografii uložíme.** Využijeme k tomu tlačítka „Sdílet“ v pravé části horního menu. Po rozbalení nabídky scrollujeme až k příkazu „Stáhnout“. Rozbalí se nám nabídka s řadou položek. „Typ souboru“ nám umožní uložit projekt ve formátu PNG, který zajistí, že námi oříznutá fotografie neztratí kvalitu. Než odklikneme tlačítko „Stáhnout“, zvolíme položku „**Průhledné pozadí**“.

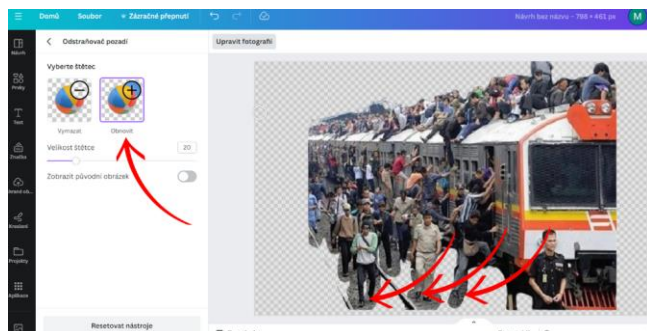
- c. Takto upravenou fotografii opět načteme do Canvy. **Pro vyříznutí cestujících použijeme nástroj „Odstraňovač pozadí“.**

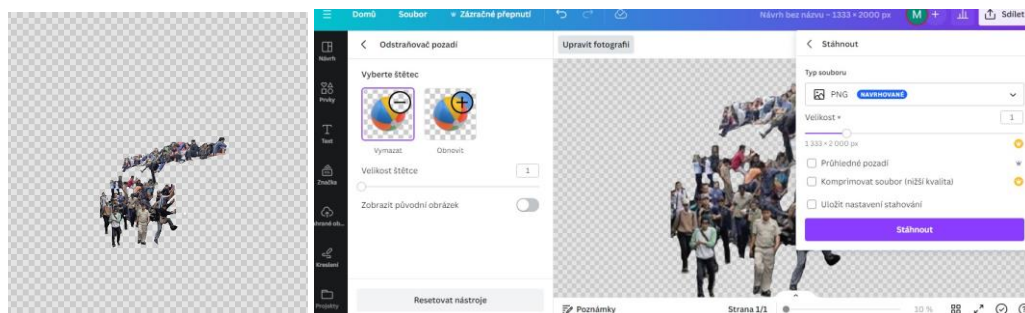
- d. **Nyní můžeme zvolit dva postupy:** budeme pokračovat v práci s fotografií, jak ji upravila Canva, byť při odstraňování pozadí cestující „přišli“ i o některé tmavší části (např. dolní části nohou), nebo se vrátíme o jeden krok a vymazané části obnovíme.

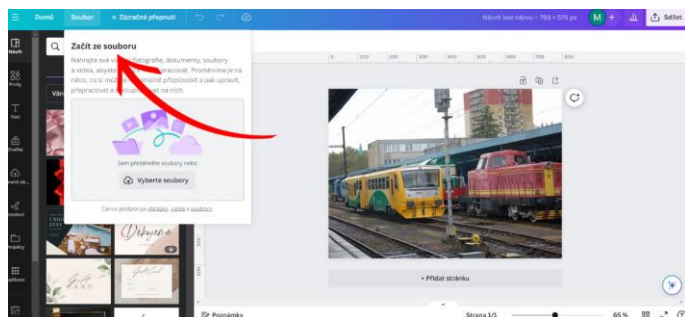
- e. **Obnovu provedeme opětovným použitím tlačítka „Odstraňovač pozadí“**, stiskneme „Obnovit“, zvolíme správnou velikost „štetce“ a pouhým přejetím „domalujeme“ nevhodně odstraněná místa.

- f. V práci pokračujeme stisknutím tlačítka „Vymazat“. Postupně **odstraňujeme části fotografie tak, aby nám zbyly jen figury cestujících určené k přenosu na motorák**. K výmazu větších ploch používáme větší „štetec“, drobné detaily mažeme menší velikostí. Případnou chybu můžeme korigovat návratem o krok zpět nebo opětovným „Obnovit“. Výslednou práci (obr. 1) opět uložíme (obr. 2).

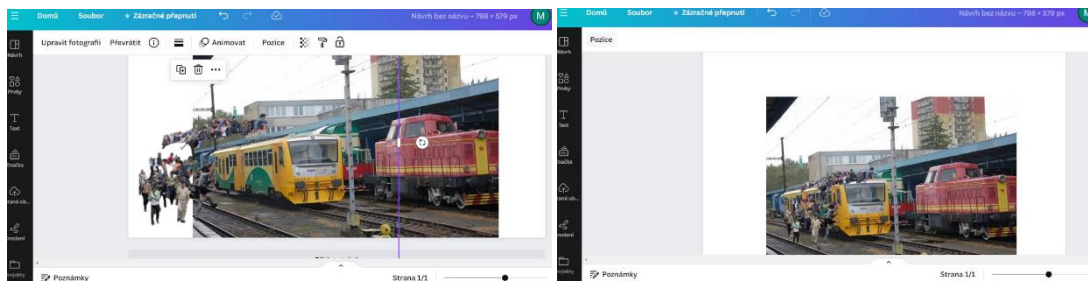

- g. Nyní **jdeme do finále**. Najdeme **fotografii motoráku na nádraží v Chebu**, např. na stránce vzdělávacího projektu Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci [E-Bezpečí](#).
- h. Z nabídky vlevo na horní liště vybereme tlačítko „Soubor“ a „Začít ze souboru“. V úložišti vyhledáme upravenou fotku indonéských cestujících a načteme ji.

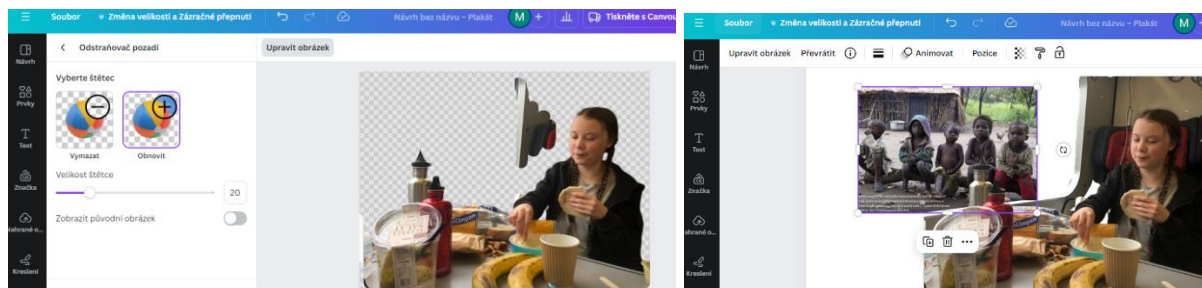

- i. **Indonéské cestující usadíme na český motorák**, abychom je mohli vydávat za migranty vrácené Německem. Případné nedostatky můžeme retušovat nástrojem „**Zázračná guma**“. Označením okrajů výřezu slabou tloušťkou štětce dosáhneme opticky zdařilejšího splynutí s původní fotkou.

Aktivita 3: Tvorba obrazového hoaxu Obrázek 3

Pokud se nám pro práci žáků bude zdát vhodnější **obrázek 3**, postupujeme podobně. Z originálního postu Greta Thunberg odstraníme les za okny jedoucího vlaku pomocí „Odstraňovače pozadí“. Nejdříve odstraníme pozadí a následně nástrojem „Obnovit“ (obr. 1) vrátíme nevhodně odstraněná místa (pokud to někde s „domalováním“ přeženeme, obnovený objekt odstraníme opětovným „vymazat“). Do okna vlaku bez pozadí vložíme fotku dětí (obr. 2), nastavíme ji jako pozadí pomocí nástroje „vrstva“: „odeslat vzad“ a upravíme její umístění a velikost dle původního hoaxu. Výslednou koláž ořízneme např. pomocí nástroje „Výstřižky“.

Reflexe

V rámci reflexe **je vhodné se zaměřit** (nejen) **na emoce**, které v žácích vyvolalo vytváření manipulativní koláže. Ptáme se, jak se cítili při vědomém vytváření lži (emoční složka) a co je při práci napadalo (racionální složka). Zajímáme se o to, jak se se svými pocity a myšlenkami vyrovnávali.

K reflexi **můžeme využít** i sofistikované **nástroje**, které pro práci s vlastními didaktickými materiály vyvinula společnost Člověk v tísni v rámci vzdělávacího projektu Jeden svět na školách. Přehled metod i jejich podrobné rozpracování včetně pracovního listu najdeme na portálu [Jeden svět na školách](https://www.jeden svet na skolach.cz/). Vybíráme především ty nástroje, které pomáhají žákům zformovat jejich prožitky do sdílitelného tvaru. Doporučuji metodu Jedno slovo, Anonymní myšlenky nebo Co cítím. Větší důraz na racionalizaci pak klade metoda I.N.S.E.R.T.

Protože v naší aktivitě „navádíme“ žáky k vytváření manipulativního obsahu, **měli bychom v reflexi pracovat se zásadami netikety**, můžeme využít např. stránky projektu [E-Bezpečí](#). Ptáme se žáků, jaké principy svou činností porušovali a zda výchovný a vzdělávací účel naší aktivity poskytuje dostatečné „alibi“.

Zkušenosti s použitím materiálu ve výuce

S lekcí pracovali žáci kvinty osmiletého gymnázia (odpovídá 1. ročníku SŠ).

První část lekce, zaměřenou na fact-checking, hravě zvládli, oba příspěvky identifikovali jako hoax pouze na základě kritické analýzy obou obrázků, vyzkoušeli si různé nástroje pro reverzní vyhledávání i různé formy práce s nimi. Druhá část, tvůrčí práce s Canvou, už pro ně byla výzvou. Canvu zatím používali především pro tvorbu prezentací nebo základní úpravu obrázků. Žádná ze skupin nedokázala pracovat zcela samostatně a bylo potřeba jim opakovaně „napovídat“, osvědčila se proto práce s metodickým listem. Nejčastější chybou bylo využívání zázračné gumy namísto odstraňovače pozadí v pracovním listu 2. Při reflexi ocenili žáci především novou zkušenost, jak pracovat s Canvou, a opakovaně se pozastavovali nad tím, jak snadné je manipulovat veřejností i bez generování obrazů UI.

Ukázalo se, že mezi pracovním listem 1 a 2 je zásadní rozdíl v náročnosti. Zatímco při práci s prvním hoaxem jsme se vešli do 30 minut i s reflexí, druhý jsme zvládli do 45 minut jen tak tak.

Zdroje:

HOAX 1

CEMPER, Jan. *Ne, Volodymyr Zelenskyj nedržel dres s hákovým křížem* [online]. Dostupné z: <https://manipulatori.cz/ne-volodymyr-zelenskyj-nedrz-el-dres-s-hakovym-krizem%E1%85%B9%BC/>.

HOAX 2

ŠKARDOVÁ, Marie. *HOAX: Uprchlíci na střeše vlaku v Chebu* [online]. Dostupné z: <https://www.hatefree.cz/clanky/uprchlici-cheb>.

HOAX 3:

PARMAR, Kinjal. *Morphed image of Greta Thunberg shared amid farmers' protest toolkit controversy* [online]. *Alt News*. Dostupné z: <https://www.altnews.in/edited-image-of-greta-thunberg-shared-with-false-claim/>.

PUZHAKKAI, Dheeshma. *Fact Check: Picture of Greta Thunberg having food in front of poor kids is morphed* [online]. *India Today*. Dostupné z: <https://www.indiatoday.in/fact-check/story/fact-check-picture-of-greta-thunberg-having-food-in-front-of-poor-kids-is-morphed-1770262-2021-02-17>.

Rozšiřující literatura

ŠPALKOVÁ, Veronika. *BAD NEWS GAME: V kůži dezinformátora* [online]. 2023. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/23622/bad-news-game-v-kuzi-dezinformatora.html>.

VORÁČ, Dominik. *Hoaxy v perspektivě výuky*. Diplomová práce. Olomouc: katedra českého jazyka a literatury Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 2020. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/344592901_Hoaxy_v_perspektive_vyuky.